

دانشگاه صنعتی شاهرود

معاونت پژوهشی و فناوری

آیین‌نامه استفاده از تجهیزات و خدمات مجتمع آزمایشگاه‌های علمی و تحقیقاتی دانشگاه

مقدمه

این آیین‌نامه جهت تسهیل و نظام‌مند شدن ارائه خدمات آزمایشگاهی و کارگاهی توسط واحدهای تابعه درآمدزای دانشگاه صنعتی شاهرود بر اساس دستورالعمل آزمایشگاه مرکزی دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز آموزش عالی (سند شماره ۳/۳۱۳۸۴ مورخ ۱۳۹۴/۲/۲۲) تنظیم گردیده است. منظور از خدمات آزمایشگاهی انجام هر گونه آزمایش و یا نمونه‌برداری بوسیله تجهیزات مستقر در آزمایشگاه‌ها و همچنین تجهیزات مربوط به تست‌های میدانی است که در مالکیت دانشگاه قرار دارند. شایان ذکر است که این آیین‌نامه به منظور ارتقای فعالیت‌های آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها از طریق صرف بخشی از درآمدهای حاصله در آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها، استفاده بهتر از سرمایه‌های دانشگاه و همچنین ارتباط مؤثرتر دانشگاه و صنعت تدوین شده است.

ماده ۱- تعاریف:

خدمت: همه خدمات پژوهشی نظیر انجام تست (آزمایش) و نظیر آن را در برمی‌گیرد.

آزمایشگاه/کارگاه: یک یا مجموعه‌ای از دستگاه‌ها یا خدماتی که زیر نظر و با مسئولیت یک فرد اداره یا ارائه می‌شود.

مدیر آزمایشگاه/کارگاه: فردی که مسئولیت کامل تجهیز، نگهداری، بهره‌برداری و تأیید نتایج ارائه شده دستگاه/خدمات موجود در آزمایشگاه را بر عهده دارد.

مجتمع آزمایشگاه‌های علمی و تحقیقاتی: مجتمعی که زیر نظر معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه اداره می‌شود و امکان بهره‌گیری همه دانشکده‌ها، پژوهشکده‌ها و مراکز خارج از دانشگاه از تجهیزات یا خدمات موجود در آن براساس ضوابط در قالب سامانه وجود دارد.

واحد: منظور از واحد، دانشکده یا آزمایشگاه مرکزی می‌باشد که تجهیزات موردنظر در اختیار آن می‌باشد.

قرارداد بیرونی: برای استفاده از خدمات دستگاه‌های قابل حمل (پرتابل) در خارج از دانشگاه یا استفاده از خدمات آزمایشگاه‌ها در داخل دانشگاه بر امتقاضیان خارج از دانشگاه، قراردادی بین متقاضی و واحد تنظیم می‌شود. این قرارداد را واحد مربوطه تنظیم می‌نماید.

قرارداد داخلی: برای انجام قرارداد بیرونی، قراردادی بین واحد و یک نفر از اعضای هیات علمی و یا کارشناسان تنظیم می‌شود.

سهام دانشگاه: درصدی از قیمت روز کل تجهیزات موجود در یک واحد تعریف می شود.

درآمد خالص: منظور درآمد یک دستگاه (یا آزمایشگاه یا یک واحد) است که پس از کسر کردن سهم دانشگاه از درآمد کل آن دستگاه (آزمایشگاه یا واحد) باقی می ماند.

سامانه: منظور سامانه بیت یا شاعا می باشد.

ماده ۲- هدف از تأسیس مجتمع آزمایشگاه‌های علمی و تحقیقاتی

- تأمین نیازهای مشترک آزمایشگاهی گروه‌های گوناگون با هزینه کمتر و بازدهی بیشتر برای پیشگیری از خریدهای موازی و دوباره‌کاری؛
- استفاده بهینه و مؤثر از ظرفیت دستگاه‌های موجود و پیشگیری از خریدهای غیرضروری جدید؛
- فعال کردن دستگاه‌های آزمایشگاهی موجود و خدمات پژوهشی قابل ارائه در دانشگاه؛
- تبیین و تسریع در ارائه خدمات به اعضا و مشتریان حقیقی و حقوقی دانشگاه؛
- تشویق و ترغیب متخصصان به انجام پروژه‌های مشترک و گروهی بین دانشکده‌ای؛
- برنامه‌ریزی برای تسهیل امکان خرید دستگاه‌های گران قیمت موردنیاز بخش‌های گوناگون به صورت مشترک؛
- اتصال بهینه به شبکه‌های آزمایشگاهی به منظور استفاده از فرصت‌های موجود؛
- تهیه شناسنامه و ایجاد بانک اطلاعاتی دستگاه‌ها و خدمات قابل ارائه در دانشگاه؛
- اطلاع‌رسانی درباره دستگاه‌ها و خدمات موجود برای فراهم کردن امکان بهره برداری بهینه از خدمات استاندارد برای اعضای شبکه و متقاضیان خارج دانشگاه؛
- برنامه‌ریزی برای تأمین بخشی از هزینه‌های نگهداری دستگاه‌ها، خرید دستگاه‌های جدید و اعمال سیاست‌های تشویقی.
- جلوگیری از انحصاری شدن تجهیزات موجود
- تربیت پژوهشگر و متخصص در سطح حرفه‌ای و با توجه به نیاز صنایع مختلف

ماده ۳- ضوابط مالی و نحوه انجام خدمات آزمایشگاهی

۱- سهم دانشگاه، درصدی از مجموع قیمت کل تجهیزات صرفاً تحقیقاتی دانشکده در همان سال (قیمت روز) می باشد که سالانه این مبلغ (سهم دانشگاه) از کل درآمد هر دانشکده کسر می گردد تا درآمد خالص هر دانشکده تعیین شود. تبصره ۱: برای دستگاه‌هایی که ماهیت آموزشی - تحقیقاتی دارند، سهم دانشگاه یک سوم دستگاه‌های تحقیقاتی می باشد.

۲- حق الزحمه پرسنل، هزینه‌های نگهداری، کالیبراسیون، تعمیرات و خرید مواد مصرفی از درآمد خالص دانشکده پرداخت می‌شود. اولویت بندی و نحوه هزینه کردن درآمد خالص باید در شورای آموزشی - پژوهشی هر دانشکده به تصویب می‌رسد.

تبصره ۲: پرداخت هزینه‌کردها از محل درآمد خالص، منوط به تأیید رئیس آزمایشگاه مرکزی دانشگاه خواهد بود.

- ۳- برای اعضای هیات علمی که به عنوان مسئول آزمایشگاه (یا دستگاه) هستند به ازای ارائه مشاوره در انجام خدمات و تفسیر نتایج حداکثر تا ۱۰٪ کل مبلغ درآمد آن دستگاه پرداخت می گردد.
- ۴- آموزش کار با دستگاه ها، آماده سازی نمونه ها و استاندارد ها، به دانشجویانی که برای انجام پایان نامه (یا رساله) خود به دستگاه های مربوطه نیاز دارند در ساعات اداری به عهده کارشناسان آزمایشگاه ها می باشد.
- ۵- برای خدمات دهندگان آزمایشگاهی در حالت های مختلف حداکثر حق الزحمه مطابق با جدول (۱) می باشد.

جدول (۱) میزان حق الزحمه کارشناس و یا عضو هیات علمی

بند	نوع خدمت	حق الزحمه پرسنل
اول	خدمات آزمایشگاه هایی که توسط خدمات دهندگانی ارائه می شود که با دانشگاه رابطه استخدامی دارند.	حداکثر تا ۲۰٪ درآمد خالص
دوم	خدمات آزمایشگاه های محاسباتی	حداکثر تا ۵٪ درآمد خالص
سوم	خدمات آزمایشگاه هایی که توسط خدمات دهندگانی ارائه می شود که با دانشگاه رابطه استخدامی ندارند.	مطابق با قرارداد حجمی
چهارم*	خدمات آزمایشگاهی که بوسیله تجهیزات قابل (پرتابل) در خارج از دانشگاه انجام می شود.	مطابق با قرارداد داخلی

تبصره ۳: مجموع حق الزحمه اعضای هیات علمی مسئول آزمایشگاه یا دستگاه (بند ۳ ماده ۳) و حق الزحمه پرسنلی حالت اول جدول (۱) حداکثر ۳۰٪ درآمد خالص یک دستگاه (یا آزمایشگاه) می باشد. در موارد خاص به تشخیص رئیس دانشکده، درصدهای مذکور قابل تغییر می باشند.

*در خصوص بند چهارم جدول (۱) موارد زیر باید در نظر گرفته شوند:

الف) برای استفاده از دستگاههای قابل حمل در خارج از دانشگاه، باید بین متقاضی و رئیس واحد قرارداد منعقد گردد. (انعقاد قرارداد بیرونی)

ب) در تمامی مراحل استفاده از این دستگاه (ها)، در خارج از دانشگاه، حضور کارشناس مربوطه در کنار دستگاه الزامی است و برای کارشناس حکم ماموریت بدون حق ماموریت توسط رئیس واحد صادر می شود.

ت) در هنگام تنظیم قرارداد داخلی باید هزینه های کارشناس (و یا عضو هیات علمی) شامل حق الزحمه، رفت و آمد، اسکان، غذا و ... مشخص گردد. مبلغ قرارداد داخلی با کارشناسان و اعضای هیات علمی، بین ۲۰ تا ۴۰ درصد قرارداد بیرونی با توجه به قیمت دستگاه و میزان استهلاک دستگاه با نظر رئیس واحد تعیین می گردد.

۶- گزارش فصلی درآمد و هزینه کردهای پرسنلی و غیرپرسنلی خدمات آزمایشگاهی به همراه مستندات موجود پس از تأیید رئیس دانشکده به رئیس آزمایشگاه مرکزی ارسال می گردد.

۷- در پایان هر سال مالی دو برابر باقی مانده درآمد خالص، پس از کسر هزینه های حاصل از ارائه خدمات آزمایشگاهی به اعتبار تجهیزات دانشکده مربوطه افزوده می شود.

۸- تعرفه های اعلام شده برای تمام متقاضیان داخل و خارج دانشگاه باید بطور یکسان و بدون اعمال تخفیف ارائه گردد.

۹- مدیران آزمایشگاه‌ها/کارگاه‌ها موظف هستند در بهمن ماه هر سال تعرفه خدمات، برای سال بعد را پس از تأیید در شورای آموزشی- پژوهشی دانشکده مربوطه جهت تأیید در شورای آزمایشگاه مرکزی دانشگاه ارسال نمایند.

۱۰- تمامی درآمدهای حاصل از خدمات آزمایشگاهی باید به حساب درآمدهای اختصاصی دانشگاه صنعتی شاهرود واریز گردد.

۱۱- پرداخت خدمات آزمایشگاهی برای پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی به صورت زیر تصویب می‌گردد:

الف) در تیرماه هر سال، تعرفه دانشجو به ازای هر ترم حضور در آزمایشگاه، در شورای آموزشی- پژوهشی هر دانشکده تصویب و به رئیس آزمایشگاه مرکزی اعلام گردد. (تعرفه ورودی هر آزمایشگاه)

ب) دانشجو موظف است با توجه به تعداد دفعات استفاده از هر دستگاه در طی انجام پایان نامه (رساله) تعرفه آنها را از طرق کسر از گرنت استاد راهنما پرداخت نماید. (تعرفه خدمات دستگاهی).

ت) استاد راهنما موظف است هم تعرفه ورودی و هم تعرفه خدمات دستگاهی دانشجویان تحصیلات تکمیلی خود را از طریق کسر از گرنت پرداخت نماید. پیشنهاد می‌شود صدور مجوز دفاع از پایان نامه یا رساله توسط شورای تحصیلات تکمیلی هر دانشکده را منوط به تأیید ارائه گزارش کسر از گرنت از طریق آزمایشگاه مرکزی نمایند.

ماده ۴- سایر موارد

- ۱- اولویت انجام خدمات آزمایشگاه‌ها باید براساس زمان تکمیل فرآیند درخواست صورت پذیرد.
- ۲- رئیس آزمایشگاه مرکزی باید هر شش ماه گزارش عملکرد سامانه را به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه ارائه دهد.
- ۳- صحت اطلاعات ثبت شده هر دستگاه در سامانه به عهده مدیر هر آزمایشگاه می‌باشد
- ۴- مسئولیت انجام به موقع آزمایش‌ها و صحت کلیه نتایج ارائه شده به عهده مدیر هر آزمایشگاه/ کارگاه خواهد بود.

ماده ۵- اعتبار آئین نامه

این آیین‌نامه در ماده ۵ و ۳ تبصره در جلسه شورای آزمایشگاه مرکزی مورخ ۹۸/۱۲/۱۲ تصویب شد و از ابتدای سال ۱۳۹۹ به مدت دو سال لازم‌الاجرا است.